

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br.IV-Sl-348/70-2
od 3.IV 1970.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Dušan Arneri, prof.dr Branko Jakaša

Lučki slagač - Odgovornost - Protest - Lučki slagač koji od primaoca primi dispoziciju za iskrcaj tereta iz broda dužan je brodaru uložiti protest o manjku robe - Ukoliko to ne učini, mora primaocu - svom komitentu nadoknaditi štetu koju je pretrpio zbog neulaganja protesta - Slagač se ne oslobadja dužnosti ulaganja protesta ako je o mogućnosti manjka obavijestio svoga komitenta - Protest mora biti određen - Nije određen protest u kojemu se navodi da je roba primljena "u sumnji" s obzirom na količinu

Nakon što je brod došao u luku, primalac je preko špeditera dao dispoziciju za iskrcaj tereta. Nakon što je roba iskrcana i predana primaocu, ustanovljen je manjak. Manjak je nadoknadio osiguratelj i tuži slagača da mu nadoknadi isplaćenu osigurninu.

Prvostepeni sud je slagača obvezao u smislu tužbenog zahtjeva, a drugostepeni sud je žalbu odbio iz ovih razloga:

Tačno je da je tuženik kao stivador dužan postupati prema nalogima svojih nalogodavaca i da vršeci lučke transportne operacije ne stupa ni u kakve pravne odnose koji postoje između njegovog nalogodavca i brodara obzirom na ugovor o prijevozu. Isto tako je tačno da u smislu svojih općih uvjeta tuženi kao stivador ne odgovara za štetu na robu ili za druge štetne posljedice koje su nastale ako stranke iz ugovora o prijevozu nisu pravovremeno ili pravilno izvršile međusobne obveze u pogledu preuzimanja i kontrole robe. Međutim stivador kao nalogoprimac za iskrcaj broda odgovoran je svom nalogodavcu za svaku štetu koja mu je nastala time što nije pravovremeno i na podoban način izvršio obzirom na brodara potrebne radnje da bi sačuvao prava svoga nalogodavca za eventualne štete koje su nastale zbog manjka, ili oštećenja robe. Naime stivador kao neposredni primalac robe prilikom prijema robe dužan je na jasan i nedvosmislen način a u skladu sa odredbama čl.71. ZUIPB uložiti brodaru protest za svaki manjak ili oštećenje tereta ako je ono vidljivo odmah prilikom iskrcaja robe. Na ovakav način stivador kao stvarni primalac robe iz broda prilikom iskrcaja dajući valjani pismeni protest vrši osnovnu dužnost da sačuva prava primaoca prema brodaru. Kad je tuženi utvrdio da je po teretnici br.3 primio 72 sanduka manje, trebao je brodaru dati tačan i određen protest. Davanje protesta s navodjenjem "u sumnji" ne može se smatrati pravim protestom već samo pretpostavkom da bi se mogla pojaviti razlika u broju. Ovo je dužan

učiniti primalac i u smislu Lučkih uzansa br.49. Ovakav protest mora biti jasan i određen. Ako se pojavila sumnja o broju iskrćanih komada u smislu Lučkih uzansa 27, tuženi je trebao zahtijevati da se izvrši ponovno brojenje i provjeravanje iskrćanih komada. U predmetnom slučaju tuženi nije tako postupio, pa za posljedice nepravilnog ulaganja protesta brodaru i za prospust eventualnog naknadnog provjeravanja iskrćanih količina, opravdano treba da snosi i štetne posljedice. Pogrešno je stajalište tuženoga da bi ovakvo provjeravanje i eventualno ulaganje protesta bila dužnost primalaca. Naime tuženi primajući dispoziciju za iskrćaj iz broda nastupa kao pomoćnik i zastupnik primaoca, pa je kao takav dužan poduzeti sve mjere da sačuva prava svojih nalogodavaca. Tuženi nije izvršio svoju obavezu ako samo o događaju jednostavno obavijesti primaoca, odnosno njegovog špeditera i njemu prepušti dalji postupak u odnosu na brodara. Valjan protest brodaru, ako se pojavi vidljivo oštećenje ili manjak na robi prilikom preuzimanja, može podnijeti samo onaj tko od brodara robu neposredno preuzme, a to je upravo tuženi kad je vršio preuzimanje robe po dispoziciji primaoca.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br.IV-Sl-548/70-2
od 5.VI 1970.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Dušan Arneri, prof.dr Branko Jakaša

Plaćanje lučkih naknada - Poduzeće koje iskorišćuje luku ima pravo naplaćivati lučke naknade samo ako se mjesto za koje se traži naplata nalazi u luci koja se takvom smatra u smislu Osnovnog zakona o iskorišćivanju luka i pristaništa - Brod nije dužan platiti lučku naknadu ako ne koristi izgrađene obale ili druge izgrađene lučke objekte

Tužitelj je Poduzeće luke. Traži od dvaju tuženika da mu plate brodsku ležarinu za jednu maonu koja je usidrena i privezana u njegovoj luci.

Prvostepeni sud je tužbu odbio, a drugostepeni je, na temelju tužiteljeve žalbe, tu presudu ukinuo i stvar vratio na ponovno raspravljanje iz ovih bitnih razloga:

Da bi ovo pitanje sud riješio, potrebno je da prethodno utvrdi da li odnosno područje na kome se nalazi odnosna maona spada pod pojam pomorske luke, kako je to